Samling af Afgørelser

DOMSTOLENS DOM (Første Afdeling)

20. januar 2021 *

»Præjudiciel forelæggelse – direktiv 2010/24/EU – artikel 16 – inddrivelse af fordringer i forbindelse med skatter, afgifter og andre foranstaltninger – gensidig bistand – anmodning om retsbevarende foranstaltninger – retsafgørelse fra den bistandssøgende medlemsstat med henblik på vedtagelse af retsbevarende foranstaltninger – kompetence for retten i den bistandssøgte medlemsstat til at vurdere og revidere begrundelsen for disse foranstaltninger – princippet om gensidig tillid og princippet om gensidig anerkendelse«

I sag C-420/19,

angående en anmodning om præjudiciel afgørelse i henhold til artikel 267 TEUF, indgivet af Riigikohus (øverste domstol, Estland) ved afgørelse af 29. maj 2019, indgået til Domstolen den 29. maj 2019, i sagen

Maksu- ja Tolliamet

mod

Heavyinstall OÜ,

har

DOMSTOLEN (Første Afdeling),

sammensat af afdelingsformanden, J.-C. Bonichot, Domstolens vicepræsident, R. Silva de Lapuerta (refererende dommer), og dommerne L. Bay Larsen, C. Toader og N. Jääskinen,

generaladvokat: G. Pitruzzella,

justitssekretær: A. Calot Escobar,

på grundlag af den skriftlige forhandling,

efter at der er afgivet indlæg af:

– Heavyinstall OÜ ved S. Koivuaho, som mandatar,

– den estiske regering ved N. Grünberg, som befuldmægtiget,

– den ungarske regering ved M.Z. Fehér og R. Kissné Berta, som befuldmægtigede,

* Processprog: estisk.

– den svenske regering ved H. Eklinder, C. Meyer-Seitz, H. Shev, J. Lundberg og A. Falk, som befuldmægtigede,

– Europa-Kommissionen ved W. Roels og E. Randvere, som befuldmægtigede,

og efter at generaladvokaten har fremsat forslag til afgørelse i retsmødet den 17. september 2020,

afsagt følgende

Dom

1 Anmodningen om præjudiciel afgørelse vedrører fortolkningen af artikel 16 i Rådets direktiv 2010/24/EU af 16. marts 2010 om gensidig bistand ved inddrivelse af fordringer i forbindelse med skatter, afgifter og andre foranstaltninger (EUT 2010, L 84, s. 1).

2 Anmodningen er blevet indgivet i forbindelse med en tvist mellem Maksu-ja Tolliamet (skatte- og toldmyndigheden, Estland) (herefter »MTA«) og Heavyinstall OÜ vedrørende vedtagelsen i Estland af retsbevarende foranstaltninger, som den finske skatte- og afgiftsmyndighed har anmodet om over for dette selskab.

Retsforskrifter

EU-retten

3 Følgende fremgår af første, fjerde og sjette betragtning til direktiv 2010/24:

»(1) Gensidig bistand mellem medlemsstaterne til inddrivelse af hinandens og Unionens fordringer i forbindelse med visse skatter og andre foranstaltninger bidrager til at sikre et velfungerende indre marked. Den sikrer fiskal neutralitet og har gjort det muligt for medlemsstaterne at afskaffe de diskriminerende beskyttelsesforanstaltninger i forbindelse med grænseoverskridende transaktioner, som var udformet for at hindre svig og budgetmæssige tab.

[…]

(4) For bedre at beskytte medlemsstaternes finansielle interesser og det indre markeds neutralitet er det nødvendigt at udvide anvendelsesområdet for gensidig bistand til inddrivelse til at omfatte fordringer i forbindelse med skatter og afgifter, der endnu ikke er omfattet af gensidig bistand til inddrivelse, mens det med henblik på at imødekomme det stigende antal anmodninger om bistand og opnå bedre resultater er nødvendigt at gøre bistanden mere effektiv og lettere at anvende i praksis. […]

[…]

(6) Dette direktiv bør ikke berøre medlemsstaternes kompetence til at beslutte, hvilke inddrivelsesforanstaltninger der skal være tilgængelige i deres nationale lovgivning. Det er imidlertid nødvendigt at sikre, at hverken forskelle mellem nationale love eller manglende koordinering mellem de kompetente myndigheder forhindrer, at ordningen for gensidig bistand i henhold til dette direktiv fungerer gnidningsløst.«

4 Direktivets artikel 14, stk. 1 og 2, bestemmer:

»1. Tvister vedrørende fordringen, den oprindelige akt, der hjemler ret til eksekution i den bistandssøgende medlemsstat, eller den ensartede akt, der hjemler ret til eksekution i den bistandssøgte medlemsstat, og tvister vedrørende gyldigheden af en meddelelse foretaget af en kompetent myndighed i den bistandssøgende medlemsstat hører under de kompetente instansers kompetence i den bistandssøgende medlemsstat. Hvis fordringen, den oprindelige akt, der hjemler ret til eksekution i den bistandssøgende medlemsstat, eller den ensartede akt, der hjemler ret til eksekution i den bistandssøgte medlemsstat, anfægtes under inddrivelsesforretningen af en berørt part, underretter den bistandssøgte myndighed den pågældende part om, at sagen skal indbringes for den kompetente instans i den bistandssøgende medlemsstat i overensstemmelse [med] den gældende lovgivning i den medlemsstat.

2. Tvister vedrørende de eksekutionsforanstaltninger, der træffes i den bistandssøgte medlemsstat, eller vedrørende gyldigheden af en meddelelse foretaget af en kompetent myndighed i den bistandssøgte medlemsstat indbringes for den kompetente instans i denne medlemsstat i overensstemmelse med gældende lovgivning og administrative bestemmelser i den medlemsstat.«

5 Nævnte direktivs artikel 16 har følgende ordlyd:

»1. Efter anmodning fra den bistandssøgende myndighed træffer den bistandssøgte myndighed retsbevarende foranstaltninger, hvis dette er tilladt efter dens nationale lovgivning og i henhold til sin administrative praksis, for at sikre inddrivelse, hvis en fordring eller den akt, der hjemler ret til eksekution i den bistandssøgende medlemsstat, anfægtes på det tidspunkt, hvor anmodningen foretages, eller hvis fordringen endnu ikke er omhandlet i en akt, der hjemler ret til eksekution i den bistandssøgende medlemsstat, for så vidt retsbevarende foranstaltninger også er mulige i en lignende situation i henhold til den bistandssøgende medlemsstats lovgivning og administrative praksis.

Det dokument, der udfærdiges med henblik på at hjemle ret til retsbevarende foranstaltninger i den bistandssøgende medlemsstat vedrørende en eventuel fordring, for hvilken der er anmodet om gensidig bistand, vedhæftes anmodningen om retsbevarende foranstaltninger i den bistandssøgte medlemsstat. Dette dokument anerkendes, suppleres eller erstattes ikke af en tilsvarende akt i den bistandssøgte medlemsstat.

2. Anmodningen om retsbevarende foranstaltninger kan ledsages af andre dokumenter vedrørende fordringen, som er udstedt i den bistandssøgende medlemsstat.«

6 Samme direktivs artikel 17 foreskriver:

»Med henblik på iværksættelsen af artikel 16 anvendes artikel 10, stk. 2, artikel 13, stk. 1 og 2, samt artikel 14 og 15 med de fornødne ændringer.«

7 Artikel 18 i direktiv 2010/24 bestemmer:

»1. Den bistandssøgte myndighed er ikke forpligtet til at yde den i artikel 10-16 omhandlede bistand, hvis inddrivelse af fordringen på grund af den betalingspligtiges situation ville give anledning til alvorlige økonomiske eller sociale vanskeligheder i den bistandssøgte medlemsstat, for så vidt som de love og administrative bestemmelser og den administrative praksis, der gælder i denne medlemsstat, tillader en sådan fritagelse for nationale fordringer.

2. Den bistandssøgte myndighed er ikke forpligtet til at yde den i artikel 5 og 7-16 omhandlede bistand, hvis den oprindelige anmodning om bistand efter artikel 5, 7, 8, 10 eller 16 vedrører fordringer, der er over fem år gamle regnet fra tidspunktet for fordringens forfaldsdato i den bistandssøgende medlemsstat frem til tidspunktet for fremsættelse af den oprindelige anmodning om bistand.

Hvis der imidlertid gøres indsigelse mod fordringen eller den oprindelige akt, der hjemler ret til eksekution i den bistandssøgende medlemsstat, løber den femårige tidsfrist fra det tidspunkt, hvor den bistandssøgende medlemsstat fastslår, at der ikke længere kan gøres indsigelse mod fordringen eller den akt, der hjemler ret til eksekution.

Hvis de kompetente myndigheder i den bistandssøgende medlemsstat giver henstand eller mulighed for betaling i rater, løber den femårige tidsfrist fra det tidspunkt, hvor den samlede betalingsperiode udløber.

I disse tilfælde er den bistandssøgte myndighed dog ikke forpligtet til at yde bistand, som vedrører fordringer, der er over ti år gamle regnet fra tidspunktet for fordringens forfaldsdato i den bistandssøgende medlemsstat.

3. En medlemsstat er ikke forpligtet til at yde bistand, hvis det samlede beløb af de fordringer, der er omfattet af dette direktiv, og for hvilke der anmodes om bistand, er på under 1 500 EUR.

4. Den bistandssøgte myndighed underretter den bistandssøgende myndighed om grundene til, at en anmodning om bistand ikke kan efterkommes.«

8 Kommissionens gennemførelsesforordning (EU) nr. 1189/2011 af 18. november 2011 om gennemførelsesbestemmelser til visse bestemmelser i Rådets direktiv 2010/24/EU (EUT 2011, L 302, s. 16), som ændret ved Kommissionens gennemførelsesforordning (EU) 2017/1966 af 27. oktober 2017 (EUT 2017, L 279, s. 38) (herefter »forordning nr. 1189/2011«), fastsætter, således som det fremgår af dennes artikel 1, gennemførelsesbestemmelserne til bl.a. artikel 16, stk. 1, i direktiv 2010/24.

9 Artikel 15 i forordning nr. 1189/2011 er affattet således:

»1. Anmodninger om inddrivelse eller om retsbevarende foranstaltninger skal indeholde en erklæring om, at de betingelser, der er fastsat i direktiv 2010/24/EU vedrørende iværksættelsen af proceduren om gensidig bistand, er opfyldt.

2. I tilfælde af en anmodning om retsbevarende foranstaltninger kan denne erklæring suppleres med en erklæring, hvori angives begrundelserne for og omstændighederne bag anmodningen, og som udarbejdes i overensstemmelse med modellen i bilag III.«

10 I overensstemmelse med punkt 2.2 og 2.3 i modellen i bilag III til forordning nr. 1189/2011 kan anmodningen om retsbevarende foranstaltninger ledsages af enten en administrativ afgørelse, der hjemler ret til retsbevarende foranstaltninger, eller af en juridisk bekræftelse af, at de retsbevarende foranstaltninger er berettigede.

Estisk ret

11 § 130, stk. 1, i Maksukorralduse seadus (skatte- og afgiftsloven, herefter »MKS«) fastsætter de foranstaltninger, som skatte- og afgiftsmyndigheden kan træffe med henblik på tvangsinddrivelse af fordringer, når den betalingspligtige person ikke opfylder sin pengeforpligtelse inden for den i loven fastsatte frist.

12 MKS' § 136[1] med overskriften »Retsbevarende foranstaltninger forud for fastsættelsen af en fordring eller et pengekrav « fastslår:

»(1) Såfremt der ved kontrollen af korrekt betaling af skat opstår begrundet mistanke om, at det efter fastsættelsen af en fordring eller et pengekrav på grundlag af skatte- og afgiftsloven på grund af den skattepligtiges handlinger kan vise sig betydeligt vanskeligere eller endog umuligt at fuldbyrde kravet, kan direktøren for skatte- og afgiftsmyndigheden eller en af denne bemyndiget embedsmand anmode forvaltningsdomstolen om at give tilladelse til en fuldbyrdelsesforanstaltning som omhandlet i nærværende lovs § 130, stk. 1.«

Tvisten i hovedsagen og det præjudicielle spørgsmål

13 Den 8. februar 2018 traf Keski-Pohjanmaan käräjäoikeus (retten i første instans i Keski-Pohjanmaa, Finland) en foreløbig afgørelse om udlæg i visse aktiver tilhørende Heavyinstall med henblik på at sikre en skattefordring på 320 022 EUR, som den finske skatte- og afgiftsmyndighed havde over for dette selskab (herefter »den finske retsafgørelse om udlæg«).

14 Ifølge denne afgørelse var der en risiko for, at Heavyinstall ville skjule, ødelægge eller afhænde sine aktiver eller handle på en måde, der kunne hindre inddrivelse af den finske skatte- og afgiftsmyndigheds fordring. Endvidere havde selskabsdeltageren i Heavyinstall bevidst vildledt den nævnte myndighed siden 2010 med henblik på at unddrage selskabet dets skatte- og afgiftsmæssige forpligtelser i Finland.

15 Den 13. marts 2018 indgav den finske skatte- og afgiftsmyndighed i henhold til artikel 16 i direktiv 2010/24 en anmodning til MTA om bistand vedrørende de retsbevarende foranstaltninger, der skulle træffes over for Heavyinstall (herefter »anmodningen om bistand«). Det fremgår af de oplysninger, som Domstolen råder over, at den finske retsafgørelse om udlæg var vedlagt denne anmodning.

16 Med henblik på at imødekomme anmodningen om bistand indgav MTA den 29. marts 2018 en anmodning til Tallina Halduskohus (forvaltningsdomstolen i Tallinn, Estland) med henblik på udlæg i Heavyinstalls køretøjer, nemlig to anhængere til en værdi af 7 500 EUR og en lastbil til en værdi af 9 500 EUR, samt selskabets bankkonti i alle Estlands kreditinstitutter for et beløb på 297 304 EUR (herefter »anmodningen om retsbevarende foranstaltninger«).

17 Ved kendelse af 3. april 2018 forkastede Tallina Halduskohus (forvaltningsdomstolen i Tallinn) anmodningen om retsbevarende foranstaltninger med den begrundelse, at der ikke var ført bevis for, at betingelsen i MKS's § 136[1], stk. 1, var opfyldt. I henhold til denne bestemmelse kræver anvendelsen af retsbevarende foranstaltninger, at det kan anses for begrundet, at tvangsfuldbyrdelsen af fordringen efter fastsættelsen heraf risikerer at være betydeligt vanskeligere eller endog umulig på grund af den skattepligtiges handlinger.

18 MTA iværksatte appel til prøvelse af den nævnte kendelse ved Tallinna Ringkonnakohus (appeldomstolen i Tallinn, Estland), som forkastede appellen ved kendelse af 8. maj 2018.

19 Ifølge denne ret fremgår det af artikel 16 i direktiv 2010/24, at den bistandssøgte medlemsstat har ret til at vurdere, om anmodningen om anvendelse af retsbevarende foranstaltninger er begrundet og forholdsmæssig i forhold til denne medlemsstats egen lovgivning, og at efterprøve, om vedtagelsen af sådanne foranstaltninger er i overensstemmelse med denne lovgivning og medlemsstatens administrative praksis.

20 Tallinna Ringkonnakohus (appeldomstolen i Tallinn) undersøgte på grundlag af denne forudsætning, om betingelserne for anvendelse af MKS' § 136[1] var opfyldt, og konkluderede ligesom retten i første instans, at dette ikke var tilfældet. Ifølge Tallinna Ringkonnakohus (appeldomstolen i Tallinn) er anvendelsen af de retsbevarende foranstaltninger, der er anmodet om over for Heavyinstall, desuden uforholdsmæssig.

21 MTA blev derudover af den finske skatte- og afgiftsmyndighed oplyst om, at Keski-Pohjanmaan käräjäoikeus (retten i første instans i Keski-Pohjanmaa) ved afgørelse af 21. juni 2020 havde stadfæstet den finske retsafgørelse om udlæg.

22 MTA har iværksat appel ved den forelæggende ret, Riigikohus (øverste domstol, Estland), med påstand om ophævelse af Tallinna Ringkonnakohus' (appeldomstolen i Tallinn) kendelse af 8. maj 2018 og om, at MTA's anmodning om retsbevarende foranstaltninger over for Heavyinstall OÜ tages til følge.

23 Ifølge den forelæggende ret skal det i tvisten i hovedsagen afgøres, om de estiske retter, når de træffer afgørelse om anmodningen om anvendelse af retsbevarende foranstaltninger, selv kan bedømme de fremlagte beviser og i henhold til deres egen overbevisning afgøre, om betingelserne for anvendelse af disse foranstaltninger er opfyldt, eller om de nævnte retter derimod skal lægge den vurdering, der er foretaget i den finske retsafgørelse om udlæg, til grund.

24 Riigikohus (øverste domstol) tilslutter sig den fortolkning af artikel 16 i direktiv 2010/24, som er anlagt af retten i første instans og appeldomstolen, og hvorefter den finske retsafgørelse om udlæg i det væsentlige kun udgør et bevismiddel, der skal undersøges i forbindelse med vurderingen af de betingelser, der er fastsat i MKS' § 136[1]. Den forelæggende ret har imidlertid ligeledes anført, at princippet om samarbejde, princippet om gensidig tillid og effektivitetsprincippet i EU-retten kan danne grundlag for at tage den fortolkning af artikel 16 i direktiv 2010/24, som MTA har anlagt i hovedsagen, til følge.

25 På denne baggrund har Riigikohus (øverste domstol) besluttet at udsætte sagen og forelægge Domstolen følgende præjudicielle spørgsmål:

»Skal artikel 16 i [direktiv 2010/24] fortolkes således, at retten i den bistandssøgte medlemsstat ved afgørelsen angående denne anmodning på grundlag af national ret (hvilket den bistandssøgte ret har mulighed for i henhold til artikel 16, første punktum) er bundet til rettens opfattelse i den bistandssøgende myndigheds etableringsstat med hensyn til behovet og muligheden for retsbevarende foranstaltninger, når retten er blevet forelagt et dokument, som indeholder denne opfattelse (artikel 16, stk. 1, andet afsnit, sidste punktum, hvorefter dette dokument hverken skal anerkendes, suppleres eller erstattes)?«

Om det præjudicielle spørgsmål

26 Med sit spørgsmål ønsker den forelæggende ret nærmere bestemt oplyst, om artikel 16 i direktiv 2010/24 skal fortolkes således, at retterne i den bistandssøgte medlemsstat, som træffer afgørelse om en anmodning om retsbevarende foranstaltninger, er bundet af den vurdering af, hvorvidt betingelserne for at træffe de nævnte foranstaltninger i faktisk og retlig henseende er opfyldt, der er foretaget af myndighederne i den bistandssøgende medlemsstat, når denne vurdering fremgår af det i artikel 16, stk. 1, andet afsnit, omhandlede dokument, der er vedhæftet denne anmodning, eller om de derimod kan foretage deres egen vurdering på grundlag af deres nationale lovgivning.

27 Det skal i denne henseende bemærkes, at der i overensstemmelse med Domstolens faste praksis ved fortolkningen af en EU-retlig bestemmelse ikke blot skal tages hensyn til dennes ordlyd, men også til den sammenhæng, hvori den indgår, og til de mål, der forfølges med den ordning, som den udgør en del af (dom af 11.6.2020, ratiopharm, C-786/18, EU:C:2020:459, præmis 28).

28 Hvad angår ordlydsfortolkningen af artikel 16 i direktiv 2010/24 fremgår det for det første af ordlyden af bestemmelsens stk. 1, første afsnit, at den bistandssøgte myndighed træffer retsbevarende foranstaltninger, navnlig hvis »dette er tilladt efter dens nationale lovgivning og i henhold til sin administrative praksis«, og for så vidt som »retsbevarende foranstaltninger også er mulige i en lignende situation i henhold til den bistandssøgende medlemsstats lovgivning og administrative praksis«.

29 Denne ordlyd begrænser sig således til at henvise til behovet for, at disse retsbevarende foranstaltninger dels er tilladt i den bistandssøgte medlemsstat, dels er mulige i den bistandssøgende medlemsstat, uden yderligere at præcisere omfanget af retterne i den bistandssøgte medlemsstats beføjelser for så vidt angår vurderingen af betingelserne for anvendelse af de nævnte retsbevarende foranstaltninger.

30 For det andet skal det bemærkes, at det fremgår af ordlyden af artikel 16, stk. 1, andet afsnit, i direktiv 2010/24, at når et dokument, der er udfærdiget med henblik på at hjemle ret til retsbevarende foranstaltninger i den bistandssøgende medlemsstat, vedhæftes anmodningen om retsbevarende foranstaltninger, »anerkendes, suppleres eller erstattes [dette dokument] ikke af en tilsvarende akt i den bistandssøgte medlemsstat«.

31 Som generaladvokaten har anført i punkt 36 i forslaget til afgørelse, må og kan den analyse, der er indeholdt i et ledsagende dokument, som generelt vedrører overholdelsen af betingelserne for vedtagelse af retsbevarende foranstaltninger i lyset af den nationale lovgivning i den bistandssøgende medlemsstat, ikke suppleres eller erstattes i den bistandssøgte medlemsstat, hvilket peger i retning af en fortolkning, hvorefter denne analyse binder retterne i den bistandssøgte medlemsstat.

32 Hvad angår fortolkningen af artikel 16 i direktiv 2010/24 i lyset af den sammenhæng, hvori den indgår, bemærkes for det første, at direktivets artikel 14 i henhold til dets artikel 17 finder analog anvendelse med henblik på gennemførelsen af nævnte artikel 16.

33 Artikel 14 i direktiv 2010/24 fastsætter en fordeling af kompetencen mellem instanserne i den bistandssøgende medlemsstat og instanserne i den bistandssøgte medlemsstat for så vidt angår påkendelsen af tvister vedrørende på den ene side fordringen, den oprindelige akt, der hjemler ret til eksekution i den bistandssøgende medlemsstat, den ensartede akt, der hjemler ret til eksekution i den bistandssøgte medlemsstat, og gyldigheden af en meddelelse foretaget af en kompetent myndighed i den bistandssøgende medlemsstat, samt på den anden side de eksekutionsforanstaltninger, der træffes i den bistandssøgte medlemsstat, eller gyldigheden af en meddelelse foretaget af en kompetent myndighed i denne sidstnævnte medlemsstat. Denne kompetencefordeling er en naturlig følge af, at fordringen og den akt, der hjemler ret til eksekution heraf, er stiftet og oprettet på grundlag af gældende ret i den bistandssøgende medlemsstat, mens eksekutionsforanstaltningerne træffes i den bistandssøgte medlemsstat i henhold til de lovbestemmelser, der finder anvendelse dér (jf. i denne retning dom af 14.3.2019, Metirato, C-695/17, EU:C:2019:209, præmis 33 og 34).

34 Det følger således af artikel 14, stk. 1, i direktiv 2010/24, at enhver indsigelse mod fordringen og mod den oprindelige akt, der hjemler ret til eksekution i den bistandssøgende medlemsstat, skal indbringes for de kompetente instanser i denne medlemsstat og ikke for de kompetente instanser i den bistandssøgte medlemsstat, hvis prøvelsesret i medfør af direktivets artikel 14, stk. 2, udtrykkeligt er begrænset til foranstaltninger truffet i sidstnævnte medlemsstat (jf. i denne retning dom af 14.3.2019, Metirato, C-695/17, EU:C:2019:209, præmis 35 og den deri nævnte retspraksis).

35 Gennemførelsen af denne retspraksis vedrørende nævnte direktivs artikel 14 i forhold til tvister vedrørende retsbevarende foranstaltninger som omhandlet i direktivets artikel 16 fører ligeledes til en fortolkning, hvorefter retterne i den bistandssøgte medlemsstat ikke kan bedømme disse foranstaltninger på grundlag af de materielle betingelser, der er fastsat i deres nationale lovgivning for vedtagelsen af sådanne retsbevarende foranstaltninger, eftersom de nævnte retsbevarende foranstaltninger er blevet truffet på grundlag af gældende retsregler i den bistandsøgende medlemsstat.

36 Som generaladvokaten har anført i punkt 45 i forslaget til afgørelse, må det efter en analyse af den sammenhæng, som bestemmelsen i artikel 16 i direktiv 2010/24 indgår i, følgelig antages, at retterne i den bistandssøgte medlemsstat har kompetence til at træffe afgørelse om foreneligheden af proceduren for vedtagelse af retsbevarende foranstaltninger med denne medlemsstats lovgivning og administrative praksis, men ikke, om de materielle betingelser for vedtagelsen af de nævnte foranstaltninger er opfyldt.

37 For det andet bemærkes, at artikel 18 i direktiv 2010/24 opregner de særlige tilfælde, hvor den bistandssøgte medlemsstat kan afslå at yde gensidig bistand i henhold til dette direktiv. I overensstemmelse med Domstolens faste praksis skal disse tilfælde, da de er undtagelser fra princippet om gensidig tillid, fortolkes strengt (jf. analogt dom af 14.11.2013, Baláž, C-60/12, EU:C:2013:733, præmis 29).

38 Domstolen har i samme retning anerkendt, at den bistandssøgte myndighed undtagelsesvis kan beslutte ikke at yde den bistandssøgende myndighed bistand, hvis eksekutionen af anmodningen om bistand vil være i strid med grundlæggende retsprincipper i den medlemsstat, hvorunder den bistandssøgte myndighed henhører (jf. i denne retning dom af 26.4.2018, Donnellan, C-34/17, EU:C:2018:282, præmis 47).

39 Det fremgår således af analysen af den sammenhæng, hvori artikel 16 i direktiv 2010/24 indgår, at retterne i den bistandssøgte medlemsstat kun i præcise og afgrænsede tilfælde, der er baseret på en undtagelse, der udtrykkeligt er fastsat i dette direktiv, eller på Domstolens praksis, kan nægte at yde bistand i forbindelse med vedtagelsen af retsbevarende foranstaltninger.

40 Hvad angår den teleologiske fortolkning af direktiv 2010/24 skal det fastslås, at sidstnævnte direktiv, henset til, at det henhører under området for det indre marked, og ikke området med frihed, sikkerhed og retfærdighed, hviler på princippet om gensidig tillid. Gennemførelsen af den ordning om gensidig bistand, som er indført med direktiv 2010/24, afhænger nemlig af, om en sådan tillid er til stede mellem de omhandlede nationale myndigheder (jf. i denne retning dom af 26.4.2018, Donnellan, C-34/17, EU:C:2018:282, præmis 41).

41 I denne henseende skal det ligeledes bemærkes, at både princippet om gensidig tillid mellem medlemsstaterne og princippet om gensidig anerkendelse, der selv hviler på det førstnævnte princip, er af grundlæggende betydning i EU-retten, idet de muliggør oprettelsen og bevarelsen af et område uden indre grænser (jf. i denne retning dom af 26.4.2018, Donnellan, C-34/17, EU:C:2018:282, præmis 40).

42 Det fremgår desuden for det første af fjerde betragtning til direktiv 2010/24, at det med henblik på at imødekomme det stigende antal anmodninger om bistand og opnå bedre resultater er nødvendigt at gøre bistanden mere effektiv og lettere at anvende i praksis.

43 For det andet følger det af sjette betragtning til dette direktiv, at det er nødvendigt at sikre, at hverken forskelle mellem nationale love eller manglende koordinering mellem de kompetente myndigheder forhindrer, at ordningen for gensidig bistand i henhold til dette direktiv fungerer gnidningsløst.

44 En fortolkning af artikel 16 i direktiv 2010/24, som gør det muligt for retterne i den bistandssøgte medlemsstat at foretage en ny undersøgelse af betingelserne for anvendelse af de retsbevarende foranstaltninger i lyset af deres nationale lovgivning, navnlig når vurderingen af disse betingelser fremgår af det dokument, der er omhandlet i dette direktivs artikel 16, stk. 1, andet afsnit, ville imidlertid være i strid med princippet om gensidig tillid, som det nævnte direktiv er baseret på, samt med de krav, der er knyttet til funktionsdygtigheden og effektiviteten af den ordning for gensidig bistand, der er indført ved nævnte direktiv.

45 Som generaladvokaten har anført i punkt 55 i forslaget til afgørelse, ville en ny bedømmelse i øvrigt være i strid med såvel de krav om hurtig sagsbehandling, som kendetegner proceduren for vedtagelse af retsbevarende foranstaltninger, som med kravene om inden for rammerne af bistandsproceduren at undgå modstridende vurderinger af de samme faktiske omstændigheder foretaget af retterne i de to berørte medlemsstater.

46 Det følger således af en ordlydsfortolkning af artikel 16 i direktiv 2010/24 samt af den sammenhæng, hvori denne bestemmelse indgår, og af de formål, der forfølges med dette direktiv, at retterne i den bistandssøgte medlemsstat principielt er bundet af den af myndighederne i den bistandssøgende medlemsstat foretagne vurdering af, om betingelserne for anvendelse af retsbevarende foranstaltninger er opfyldt, navnlig når denne vurdering fremgår af det i artikel 16, stk. 1, andet afsnit, i direktiv 2010/24 omhandlede dokument, som er vedhæftet anmodningen om bistand.

47 I det foreliggende tilfælde skal det bemærkes, at den finske retsafgørelse om udlæg kan anses for at være det dokument, der er omhandlet i artikel 16, stk. 1, andet afsnit, i direktiv 2010/24. Som det fremgår af punkt 2.3 i bilag III til gennemførelsesforordning nr. 1189/2011, der indeholder en model for erklæring, der nærmere angiver grundene til og omstændighederne bag en anmodning om retsbevarende foranstaltninger, kan en sådan anmodning på grundlag af artikel 16 i direktiv 2010/24 nemlig baseres på en juridisk bekræftelse af, at de retsbevarende foranstaltninger er berettigede. Den nævnte model fastsætter desuden, at denne juridiske bekræftelse vedhæftes den nævnte erklæring.

48 Det er således på grundlag af den analyse, der fremgår af dette dokument, og ikke på grundlag af deres egen vurdering af de faktiske omstændigheder og af betingelserne for anvendelse – som omhandlet i MKS' § 136[1] – af de retsbevarende foranstaltninger, at de estiske retter skal træffe afgørelse om den anmodning om bistand, som de er forelagt.

49 Henset til samtlige ovenstående betragtninger skal det forelagte spørgsmål besvares med, at artikel 16 i direktiv 2010/24 skal fortolkes således, at retterne i den bistandssøgte medlemsstat, som træffer afgørelse om en anmodning om retsbevarende foranstaltninger, er bundet af den vurdering af, hvorvidt betingelserne for at træffe de nævnte foranstaltninger i faktisk og retlig henseende er opfyldt, der er foretaget af myndighederne i den bistandssøgende medlemsstat, navnlig når denne vurdering fremgår af det i artikel 16, stk. 1, andet afsnit, omhandlede dokument, der er vedhæftet den nævnte anmodning.

Sagsomkostninger

50 Da sagens behandling i forhold til hovedsagens parter udgør et led i den sag, der verserer for den forelæggende ret, tilkommer det denne at træffe afgørelse om sagsomkostningerne. Bortset fra nævnte parters udgifter kan de udgifter, som er afholdt i forbindelse med afgivelse af indlæg for Domstolen, ikke erstattes.

På grundlag af disse præmisser kender Domstolen (Første Afdeling) for ret:

Artikel 16 i Rådets direktiv 2010/24/EU af 16. marts 2010 om gensidig bistand ved inddrivelse af fordringer i forbindelse med skatter, afgifter og andre foranstaltninger skal fortolkes således, at retterne i den bistandssøgte medlemsstat, som træffer afgørelse om en anmodning om retsbevarende foranstaltninger, er bundet af den vurdering af, hvorvidt betingelserne for at træffe de nævnte foranstaltninger i faktisk og retlig henseende er opfyldt, der er foretaget af myndighederne i den bistandssøgende medlemsstat, navnlig når denne vurdering fremgår af det i artikel 16, stk. 1, andet afsnit, omhandlede dokument, der er vedhæftet den nævnte anmodning.

Underskrifter